

Spolufinancováno
Evropskou unií

Posílení úrovně sociálního dialogu v odvětvích a podpora adaptace odvětví na změny

CZ.03.01.03/00/22_001/0000890

Práce na dálku v praxi

Shrnutí výsledků průzkumu k práci na dálku v knihovnách

Dominika Pavčík Borbélyová
Národní knihovna ČR

Projekt je financován z Operačního programu
Zaměstnanost plus

Projekt „Posílení úrovně sociálního dialogu v odvětvích a podpora adaptace odvětví na změny“

- Projektu se účastní SKIP ČR, financován je z Operačního programu Zaměstnanost Plus ESF, realizátorem projektu je Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů
- Dva dotazníky
 - dotazník pro **zaměstnavatele** – sběr dat červen/červenec 2023
 - dotazník pro **zaměstnance** – sběr dat srpen 2023
- Metodická příručka

Průzkum zaměstnavatelů

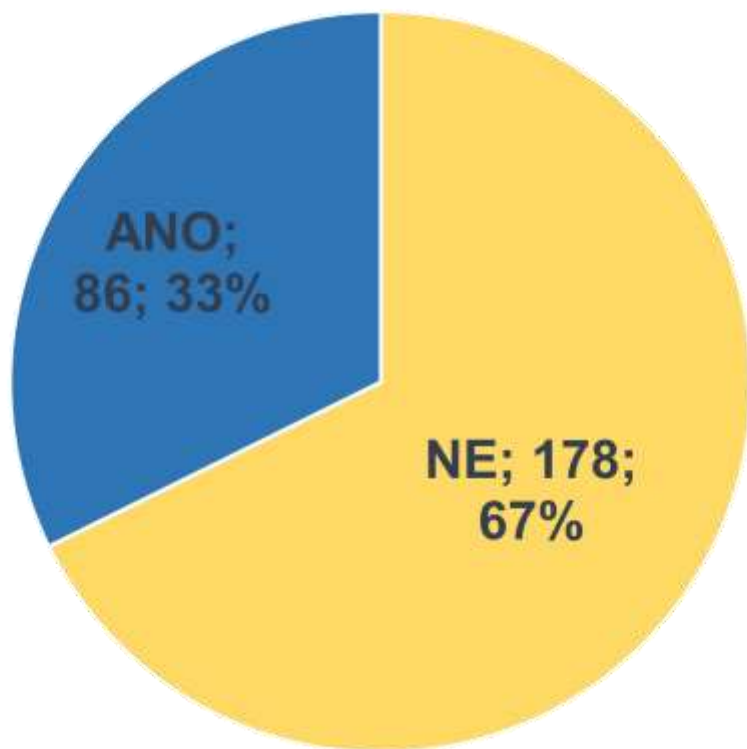
Typ knihovny

Typ knihovny	počet
Veřejná městská/obecní	208
Krajská knihovna, MZK, NK ČR	15
Vysokoškolská knihovna	16
Knihovna muzea/galerie	9
Knihovna Akademie věd	2
Jiná knihovna	12
Jiná kulturní instituce	2
CELKEM	264

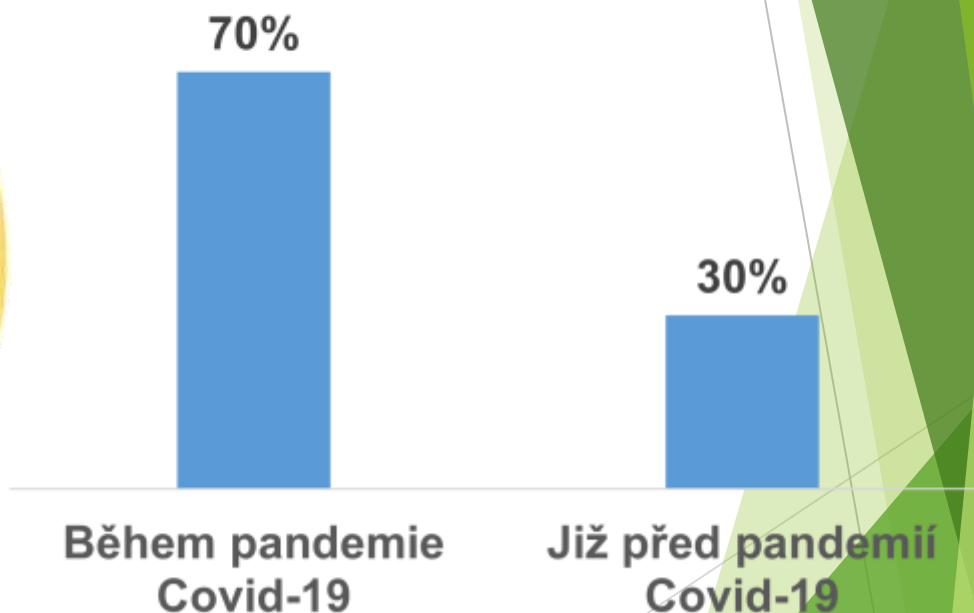
Počet zaměstnanců

1	54
2–4	71
5–10	40
11–25	48
26–50	15
51–100	16
více než 100	20

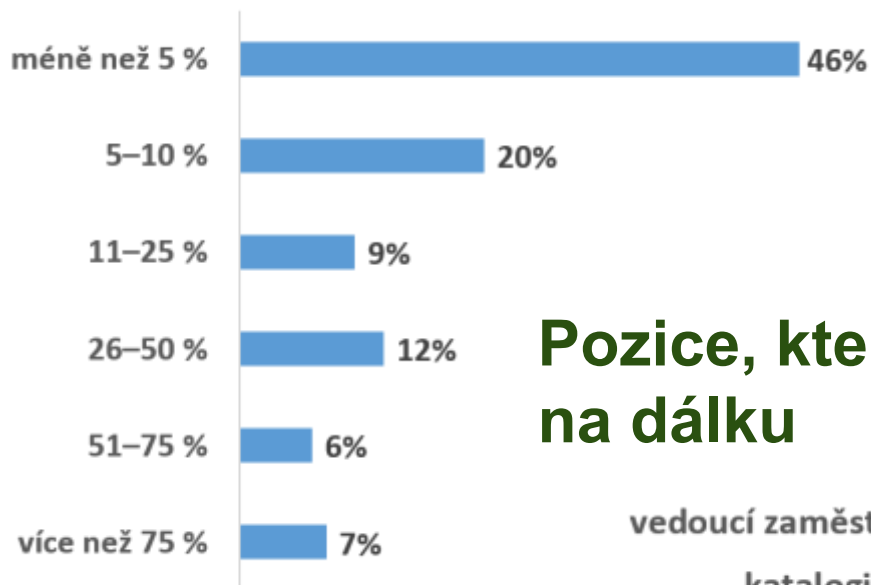
„Poskytujete svým zaměstnancům možnost pracovat na dálku?“

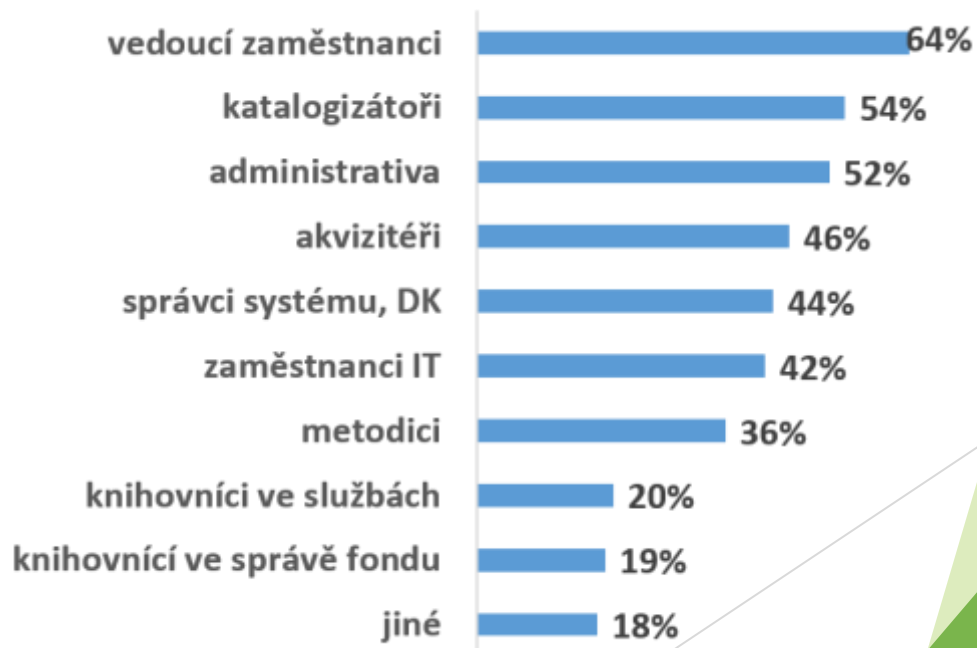
OD KDY?

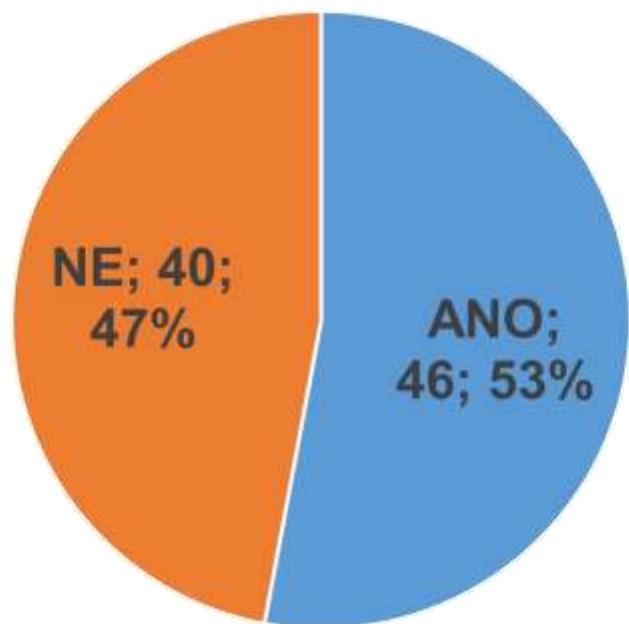
Kolik procent zaměstnanců v knihovně pracuje na dálku?

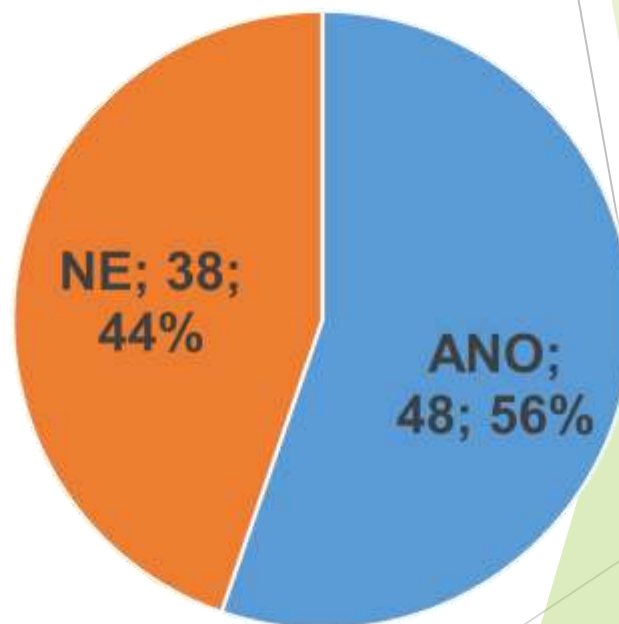
Pozice, kterým je umožněna práce na dálku

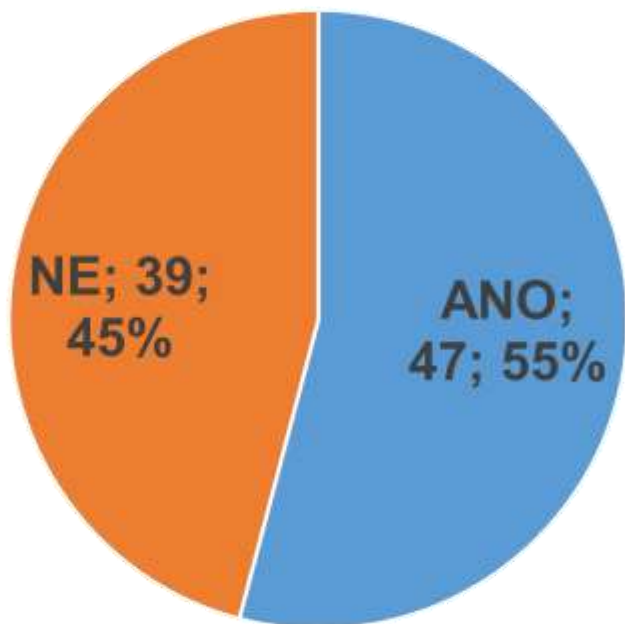
Máte vytvořen vnitřní předpis?

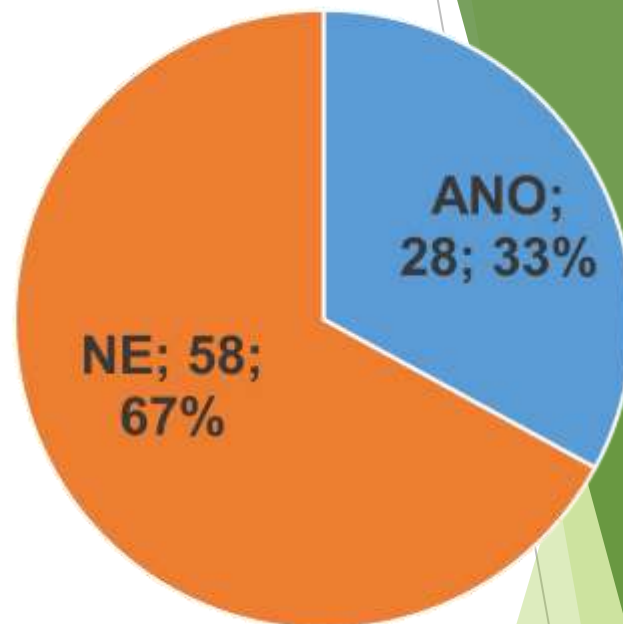
Uzavíráte dohodu o práci na dálku se zaměstnancem?

Povinnost vyplnit výkaz práce

Jiná forma kontroly práce na dálku

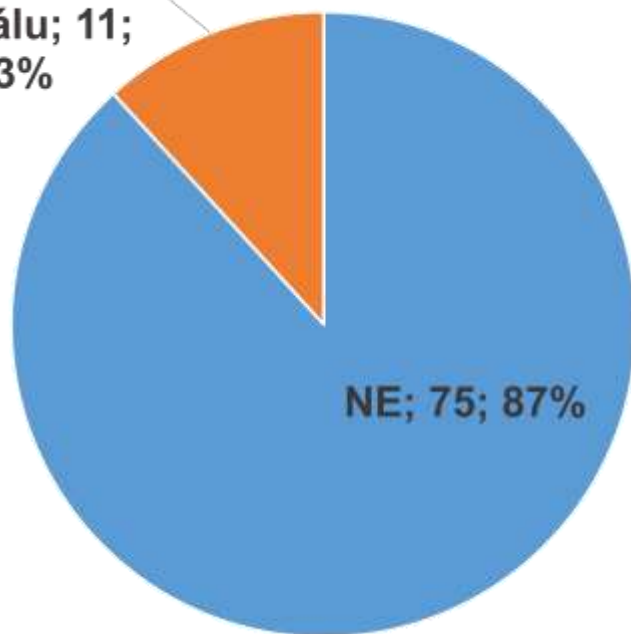

Možnosti kontroly:

- Výkaz práce a jeho kontrola
- Kontrola stanovených úkolů
- Evidence přístupů do systémů knihovny (např. knihovního)
- Kontrola zpracovaných bibliografických záznamů
- E-mailová nebo telefonická komunikace

Poskytování náhrad

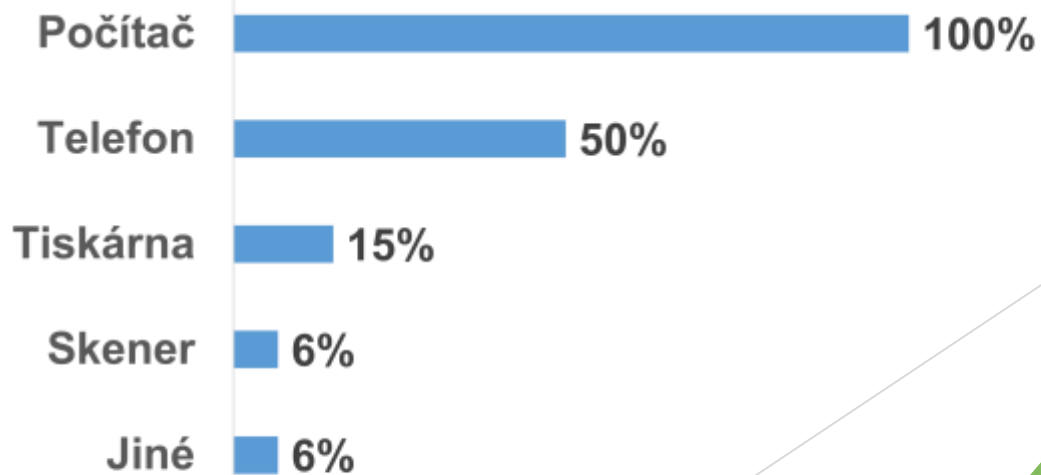
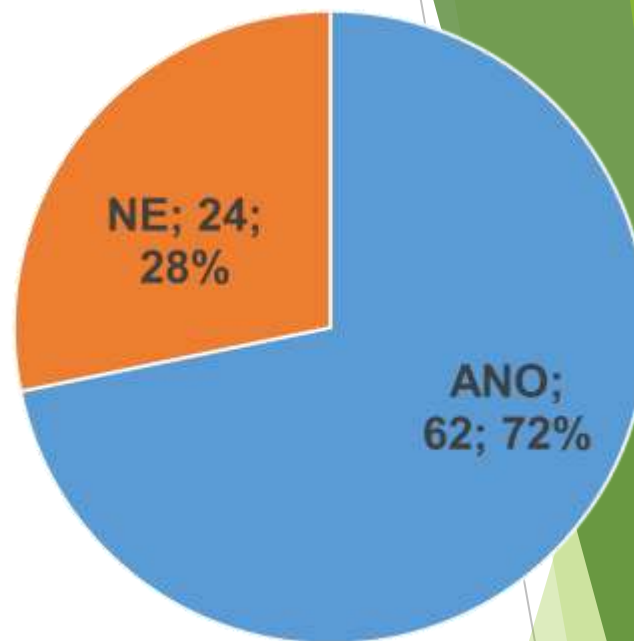
ANO, formou
paušálu; 11;
13%

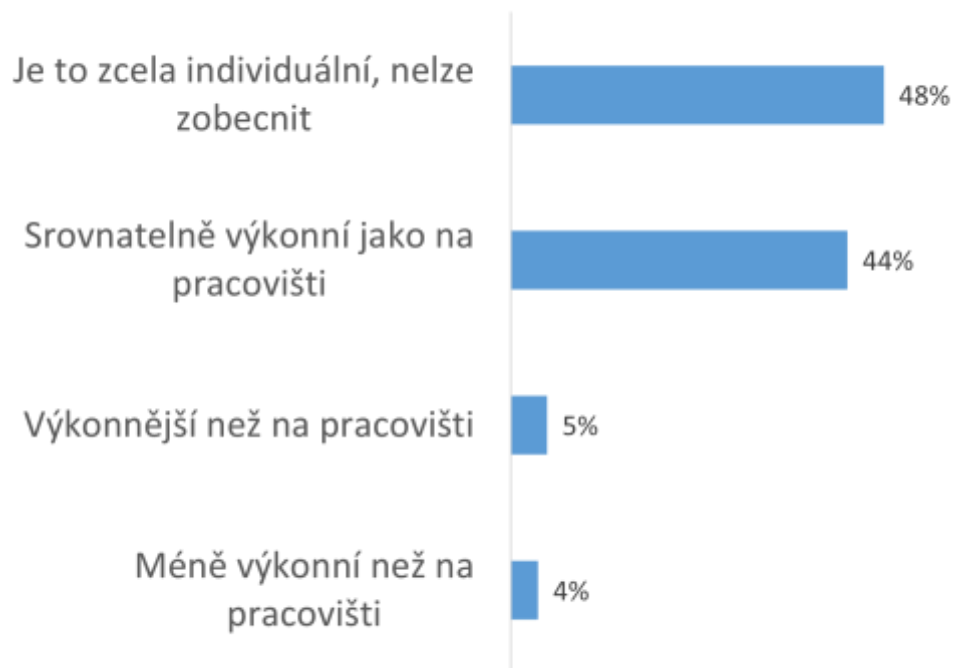
Poskytování vybavení

NE; 24;
28%

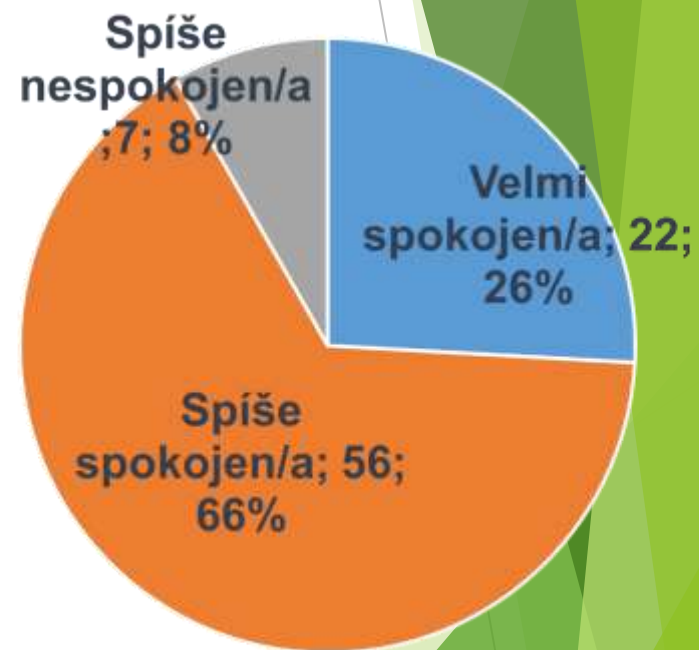
ANO;
62; 72%

Hodnocení výkonnosti zaměstnanců při práci na dálku

Spokojenost zaměstnavatelů s prací na dálku

Výhody práce na dálku z pohledu zaměstnavatelů

Sladění soukr. a prac. života / zdravotní omezení	88%
Větší spokojenost zaměstnanců	80%
Snížení nákladů na provoz	28%
Menší fluktuace	26%
Zlepšení digitálních kompetencí	26%
Atraktivita na trhu práce	25%
Zvýšená produktivita	19%
Rozšíření lokality pro nábor zaměstnanců	15%
Jiné	2%

Bariéry při poskytování práce na dálku

U těch, co umožňují práci na dálku

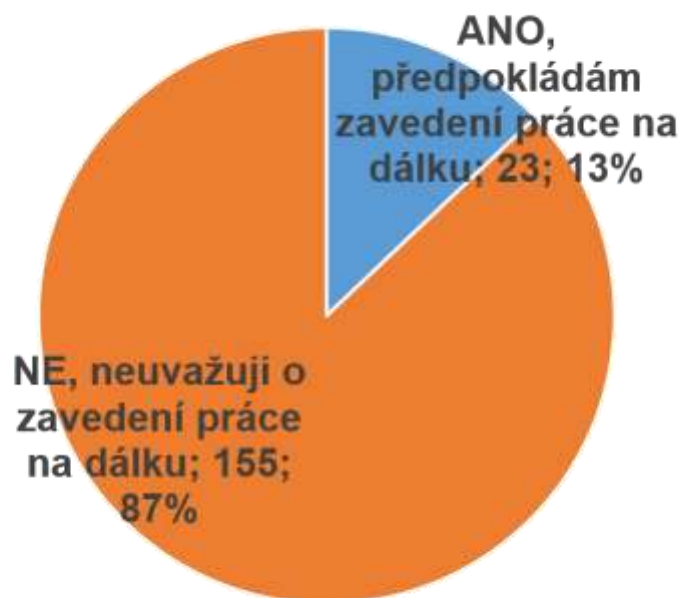
Povaha práce (služby)	68%
Ztížení kontroly	40%
Nedostatečné právní ukotvení	32%
Technické a technologické vybavení	31%
Kybernetická bezpečnost	28%
Přístup do interních zdrojů	27%
Administrativní náročnost	9%
Jiné	6%
Digitální kompetence	4%

U těch, co neumožňují práci na dálku

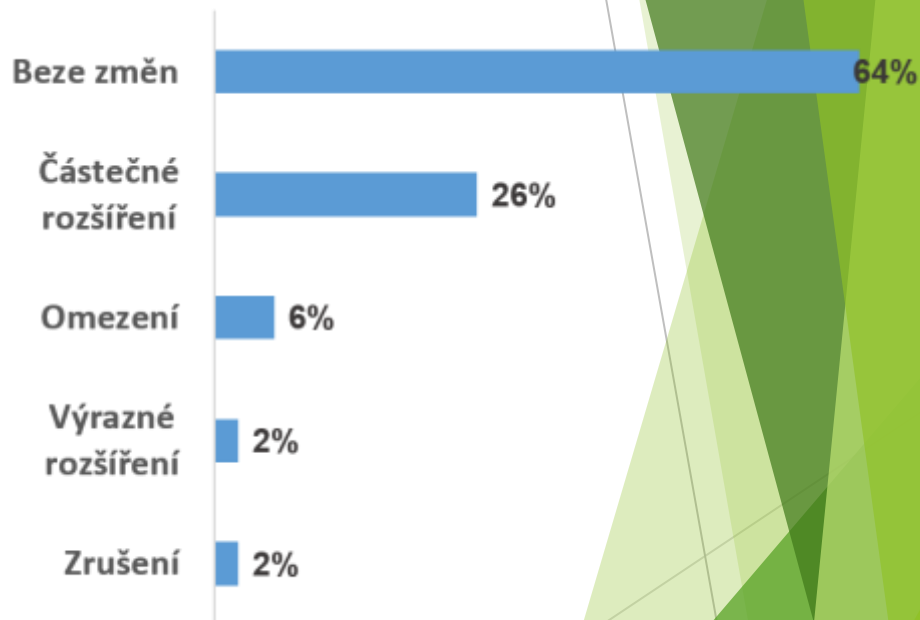
Povaha práce (služby)	87%
Technické a technologické vybavení	25%
Nedostatečné právní ukotvení	20%
Ztížení kontroly	20%
Přístup do interních zdrojů	12%
Kybernetická bezpečnost	11%
Jiné	9%
Administrativní náročnost	6%
Digitální kompetence	4%

Perspektivy do budoucnosti

U těch, co neumožňují práci na dálku

U těch, co umožňují práci na dálku

Zkušenosti a komentáře

„Někteří zaměstnanci lépe kloubí soukromý a pracovní život a jsou při práci na dálku výkonnější. Někteří to pojali jako dovolenou a s výsledky práce jsme nebyli spokojeni.“

„Za celou dobu jsme neměli se zaměstnanci pracujícími na dálku problém, naopak tuto možnost vnímají jako zaměstnanecký benefit.“

„V knihovně není možné realizovat výpůjčky z domova.“

„Nelze-li práci na dálku umožnit všem zaměstnancům, je její zavedení problematické také z hlediska vyvážených vztahů na pracovišti.“

„Vytvoř zábavný obrázek znázorňující práci z domova.“

„Můžeš prosím vytvořit realistický obrázek? Ne animovaný.“

„Prosím vytvoř zábavný obrázek na téma Nástrahy práce z domova. Ne animovaný.“

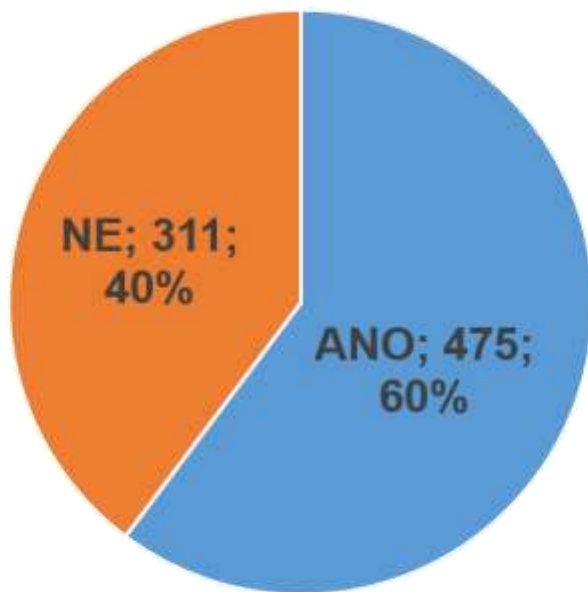

Průzkum zaměstnanců

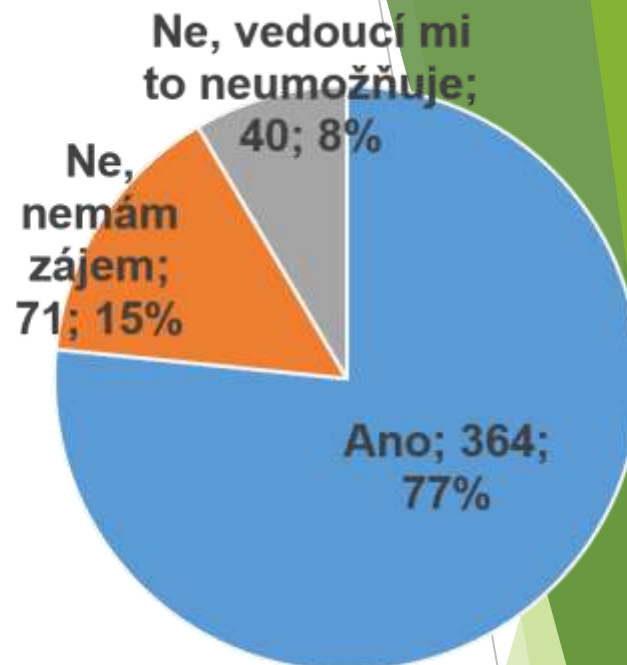
Typ knihovny	Počet respondentů	%
Veřejná městská/obecní	305	39%
Krajská knihovna, MZK, NK ČR	275	35%
Vysokoškolská knihovna	69	9%
Knihovna muzea/galerie	33	4%
Knihovna Akademie věd	18	2%
Jiná knihovna	62	8%
Jiná kulturní instituce	24	3%
Celkem	786	100%

Pozice	Počet respondentů	%
Knihovník ve službách	175	22%
Jiná pozice	117	15%
Vedoucí zaměstnanec	134	17%
Katalogizátor	127	16%
Metodik	59	8%
Zaměstnanec v administrativě	47	6%
Správce systému, digitálních knihoven atd.	43	5%
Akvizitér	40	5%
Knihovník ve správě fondu	27	3%
Zaměstnanec IT	13	2%

Máte možnost pracovat na dálku?

Využíváte možnost práce na dálku?

Četnost využívání

Nepravidelně	53%
Více než 1x týdně	19%
1x týdně	16%
Více než 1x měsíčně	8%
Denně	5%

Důvody nevyužívání práce na dálku

„Pracuji ve výpůjčních službách, to na dálku nejde.“

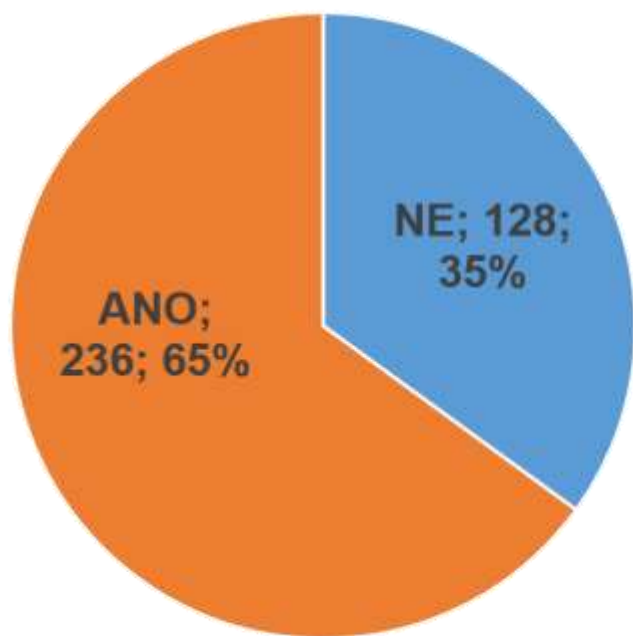
„Práce na dálku je u nás umožněna pouze ve výjimečných případech - starost o nemocného člena rodiny, dítě, invalidita...“

„Důvod neznám, na mé pozici je práce na dálku částečně zcela možná, zájem o ni mám.“

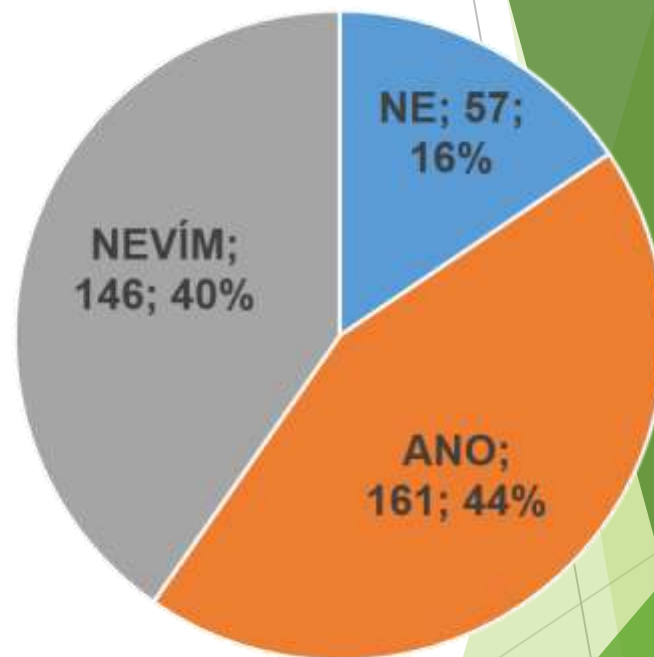
„Mám lepší pracovní morálku, když jsem přímo v zaměstnání. V domácím prostředí jsem méně výkonný.“

„Rád chodím do práce.“

Uzavřená dohoda o výkonu práce na dálku

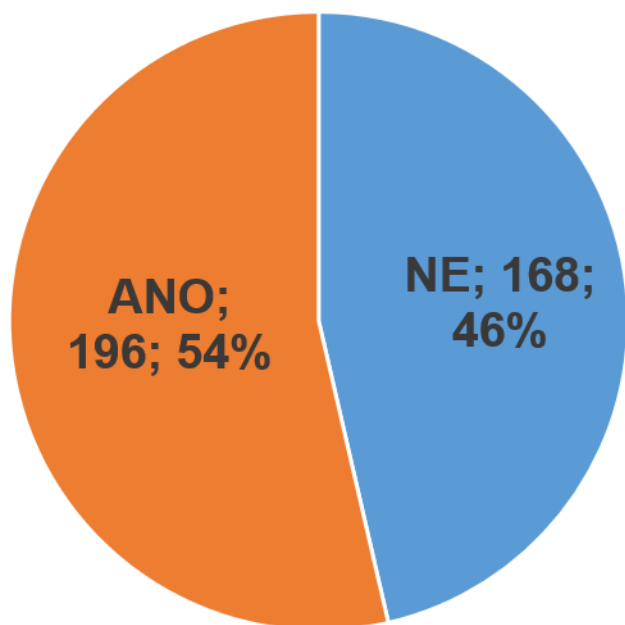

Máte v knihovně vnitřní předpis/směrnici upravující práci na dálku?

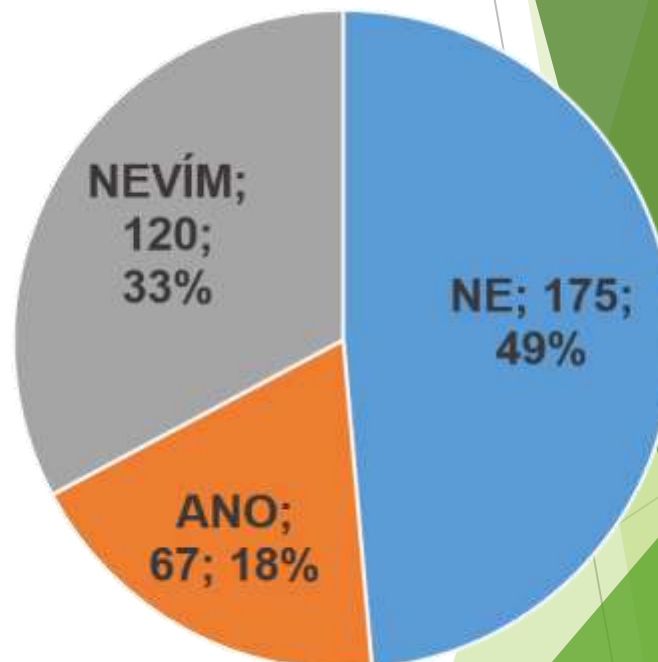

Kontrola práce na dálku

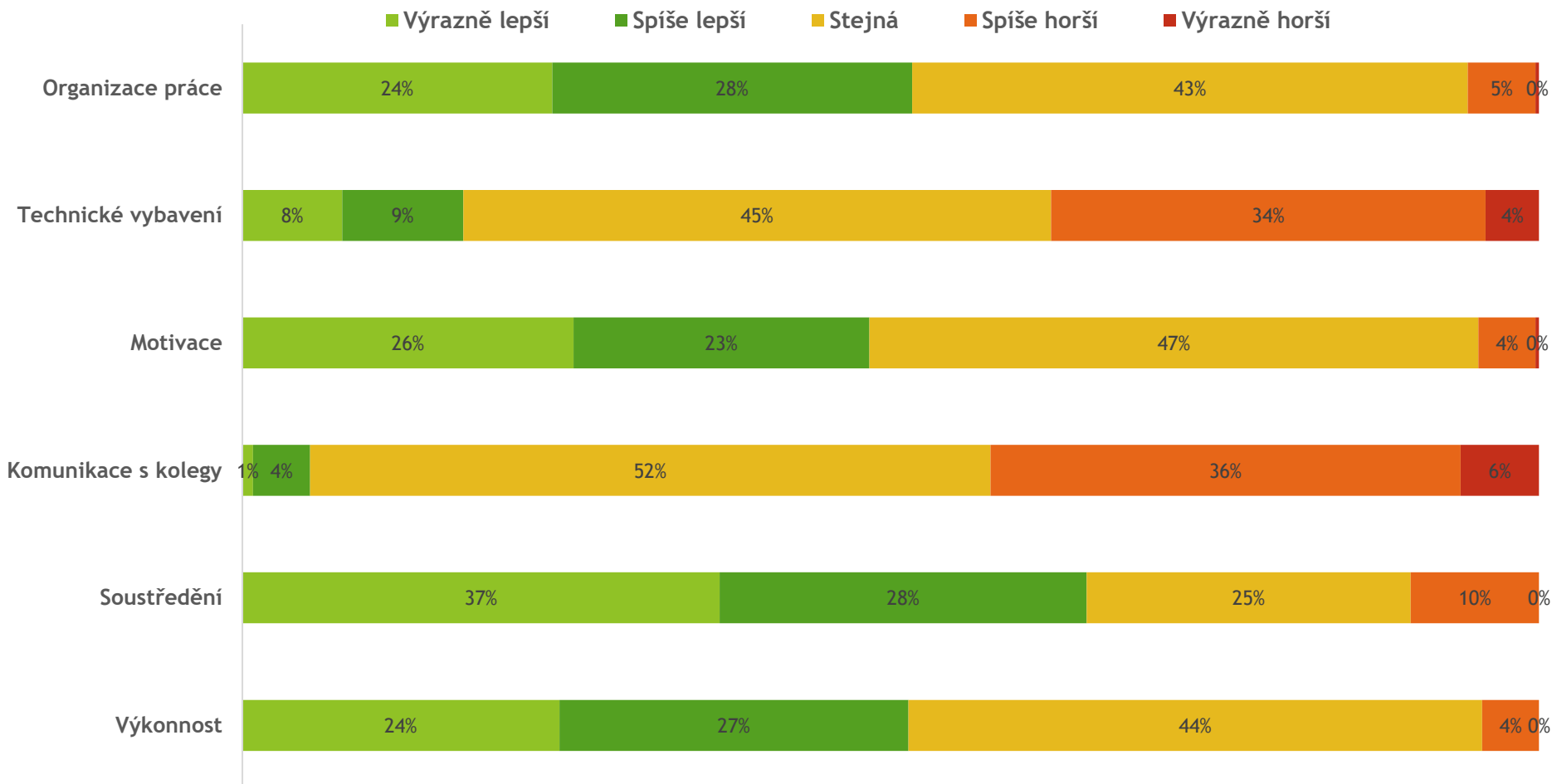
Vyplňování výkazu práce

Jiná forma kontroly

Hodnocení výkonu práce na dálku

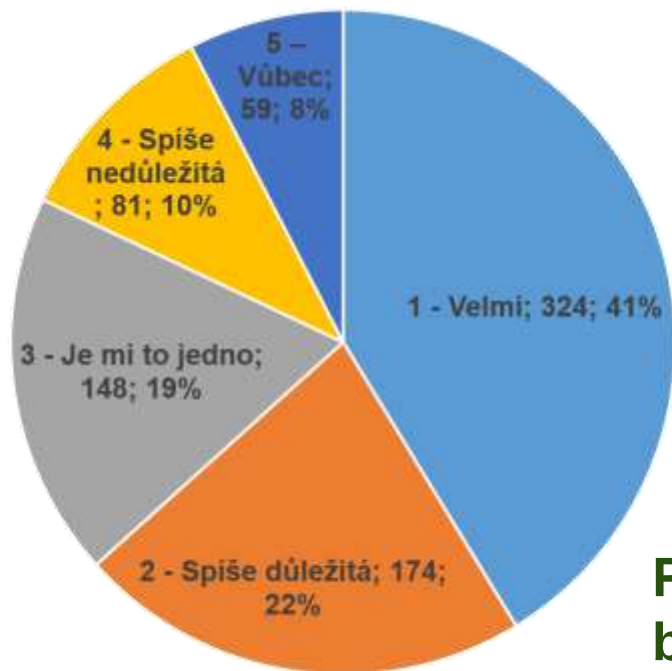
Bariéry a limity práce na dálku

Přístup do interních zdrojů	35 %
Povaha práce (služby)	32 %
Technické a technologické vybavení	27 %
Rušivé vlivy v domácnosti	26 %
Zvýšené náklady v domácnosti	10 %
Administrativní náročnost	7 %
Kybernetická bezpečnost	5 %
Nedostateční digitální kompetence	2 %
Jiné	9 %
Nic	25 %

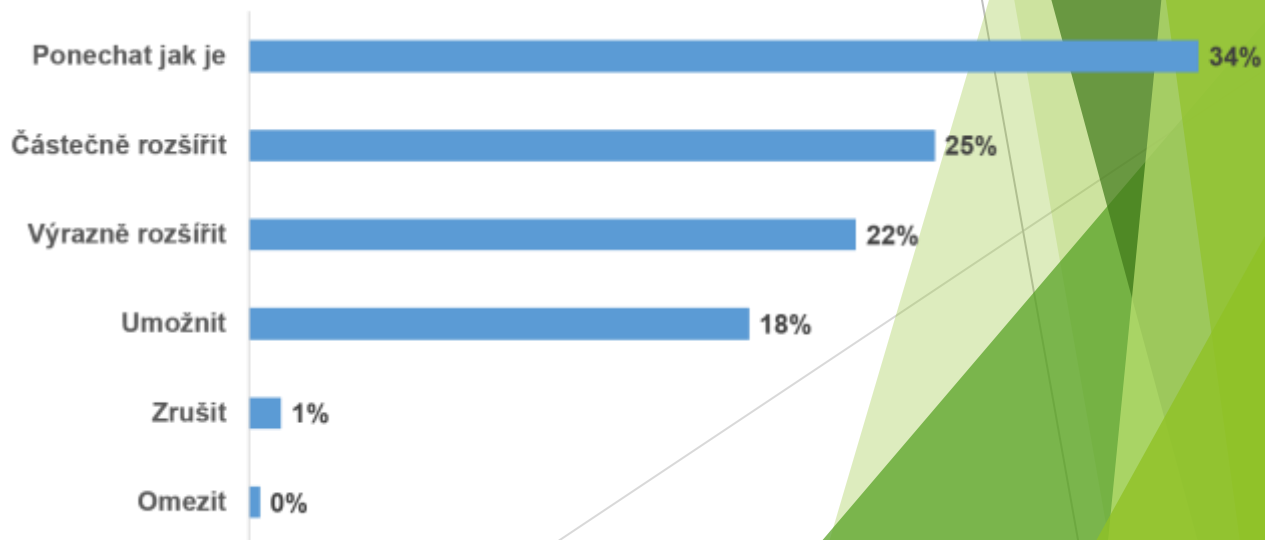
Výhody práce na dálku

Možnost práce při omezení (např. zdravotní)	85 %
Úspora času, nákladů	76 %
Sladění pracovního a soukromého života	71 %
Větší klid na práci	66 %
Možnost samostatné organizace práce	52 %
Možnost práce ze vzdálenějších lokalit	51 %
Zvýšená produktivita práce	40 %
Zlepšení digitálních dovedností	14 %
Jiné	2 %

Důležitost práce na dálku pro zaměstnance

Práce na dálku by se měla v budoucnosti:

Komentáře a zkušenosti

„Rozhodně mám doma víc klidu na práci než ve sdílené kanceláři.“

„Práce z domova představuje velký benefit pro zaměstnance a pomáhá budovat jeho kladný vztah k instituci.“

„Pokud je člověk zodpovědný a zorganizovaný, je to za mě velký benefit.“

„Velice mě mrzí, že ačkoli je mojí práci možno vykonávat z domova, zaměstnavatel mi tuto práci neumožní.“

„Můj zaměstnavatel má velkou nechuť povolit práci z domova.“

„Zaměstnavatel se svojí nevstřícností k práci na dálku připravuje o vykonanou práci. Protože když mám třeba nějaký zdravotní problém, ale pracovat z domova bych mohla, dojdou si radši pro neschopenku.“

Komentáře a zkušenosti

„Raději pracuji v kolektivu a s lidmi tváří v tvář.“

„Osobně preferuji práci přímo v budově knihovny. Jsem efektivnější ve své práci.“

„Práci z domova jsem si zkusil pouze na několik málo dní ze začátku epidemie Covid 19 a zjistil jsem, že mi nevyhovuje.“

„Debata o možnosti práce z domova v knihovně je zbytečná.“

„Do práce se má chodit a pracovat, doma se neudělá nic.“

„Knihovnické prostředí vnímám jako velmi konzervativní s omezenou možností prosazení změn.“

Shrnutí

- práce na dálku v knihovnách není běžnou praxí (umožňuje jenom třetina zaměstnavatelů)
- chybí vnitřní předpis upravující práci na dálku
- neuzavírají se dohody o práci na dálku se zaměstnanci
- práce na dálku jako vítaná možnost a zaměstnanecká výhoda
- lepší skloubení pracovního a osobního života
- práce na dálku není vhodná pro každého zaměstnance
- metodická příručka

Děkuji za pozornost.

Dominika Pavčík Borbélyová
Národní knihovna ČR

Spolufinancováno
Evropskou unií

Posílení úrovně sociálního dialogu v odvětvích a podpora adaptace odvětví na změny

CZ.03.01.03/00/22_001/0000890

Projekt je financován z Operačního programu Zaměstnanost plus